

איך לאתר ולגייס מנחה לתזה?¹

הוכן על ידי ד"ר זאב וינשטוק

במסמך זה מפורטת גישה המתווה את הדרך לקראת איתור מנחה לתזה בתואר שני.

שלב 1: בחירת מנחה פוטנציאלי

בשלב זה עליך לבחון לפחות שני היבטים:

1. התאמה בין תחום העניין שלך לבין זה של המנחה הפוטנציאלי.

מידע אודות תחומי העניין של המנחים בבית הספר לעבודה סוציאלית הוא פומבי וקל מאוד לבירור. ראה את הרשימה המופיעה באתר בית הספר, תחת לשונית : תוכניות לימודים – תואר שני חיפה-רשימת מנחים.

בחר מנחה שתחום העניין שלך חופף או קרוב לשלו.

2. הערכתך לגבי הכימיה שעשויה להיווצר בינך לבין המנחה במהלך העבודה על התזה.

לכימיה זו חשיבות רבה עבור החוויה שלך כמו גם על התוצרים שתפיק. בחר מנחה שניראה לך כי המפגש ביניכם יהיה נעים. הדרך לביצוע בירור מעין זה מגוונת. אתה יכול לבסס את הערכתך על סמך הרצאותיו, רשמך ממפגשים קודמים שהיו לך איתו, התרשמות של אחרים שאת דעתם אתה מחשיב כמו גם פניה למונחים שלו בעבר ובהווה לצורך בחינת הסוגיה. פנייה למונחים קודמים עשויה להיות דרך יעילה במיוחד משום שבאמצעותם אתה עשוי ללמוד לא רק על אישיותו ומידת התאמתה לשלך אלא גם על ציפיותיו ואופן התנהלותו בתהליך העבודה.

סופו של שלב זה בבחירת מועמד שלהערכתך עומד לפחות בשני הקריטריונים: תחום עניין והתאמה בינאישית. קח בחשבון כי יכול להיות שלא תמצא מנחה שעומד באופן מלא בציפיותיך. במקרה כזה תידרש להתאימן. עוד יכול להיות שהמנחה אותו מצאת כמתאים ביותר מבחינתך לא יענה לבקשת ההנחיה שלך מסיבות שונות. במצב כזה תאלץ לשוב על התהליך בכדי לאתר מנחה אחר.

¹ מסמך זה כתוב בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד. כל האמור כאן מתייחס לסטודנטיות וסטודנטים, וכן למנחים ומנחות.

שלב 2: היכרות קרובה עם עבודתו של המנחה

בשלב זה עליך להעמיק את היכרותך עם עבודתו של המרצה. באמצעות המשאבים העומדים לרשותך בספריה, אתר שלושה מפרסומיו מהשנים האחרונות שמעניינים אותך במיוחד. סכם אותם. במיוחד שים דגש על שלושה מרכיבים: המסגרת התיאורטית של המחקרים, השיטה, לרבות אוכלוסיית המחקר וההמלצות למחקרי המשך. המלצות למחקרי המשך הן חשובות במיוחד משום שכאן מוצגים רעיונות להמשך חקירה בתחום עינינו של החוקר.

שלב 3: הכנת הפגישה עם המנחה

על סמך היכרותך הקרובה עם עבודתו של המנחה, ערוך רשימה של שלושה עד חמישה נושאים שלהערכתך יכולים לעניין את שניכם. בנוסף, נסה לזהות אוכלוסיות הזמינות לך דרך עבודתך או הקשרים המקצועיים כמו גם החברתיים שיש לך. בחן מהם מאפייני אוכלוסיה זו, מהו גודלה ומהי זמינותה לך. הגעה לפגישה עם סידרה של נושאים מתאימים למחקר כמו גם עם אוכלוסיה זמינה לביצוע מחקרים מגבירה את סיכויך לעניין את המנחה.

שלב 4: הוכחת יכולת הביטוי בכתב

במקרים רבים יכולת הכתיבה של סטודנטים מהווה שיקול מרכזי בהחלטות של מנחים לקבל או לדחות בקשות להנחיה. אם ברשותך עבודה מתואר ראשון או שני בה אתה מוכיח יכולת גבוהה היא עשויה להגביר את סיכויך לעניין את המנחה. הכן עותק של העבודה לקראת הפגישה.

שלב 5: הכנת קורות חיים

קורות החיים הינם כרטיס הביקור שלך. זהו ה"סוכן" המוכר את כישוריך. באינטרנט אתרים רבים באמצעותם תוכל לבנות קורות חיים מקצועיים, ממצים ואטרקטיביים. הנה דוגמא לאתר כזה בעברית:
<http://www.ynetcenter.co.il/j/cv/wizard/CVStart.asp>

הכן קורות חיים עדכניים לקראת הפגישה.

שלב 6: גיליון ציונים

הכן עותק של גיליון הציונים שלך מהשנה החולפת. אם ציוני התואר הראשון שלך גבוהים, הבא גם אותם.

סיכום ביניים. שלבים מס' שתיים עד שש, מטרתם להכין אותך היטב לקראת הפגישה שלך עם המנחה. באמצעותם תוכל להוכיח נכונות ויכולת. אלו שתי תכונות מרכזיות שיתכן כי יש להן את המשקל הגבוה ביותר בתהליך ההחלטה של מנחים בבואם לקבל או לדחות בקשות הנחייה של סטודנטים.

שלב 7: זימון פגישה

בקש פגישה עם המנחה הפוטנציאלי. עשה זאת בצורה רשמית באמצעות הטלפון או הדואר האלקטרוני. לא רצוי לפנות למנחה באופן שעשוי להצטייר כלא-רציני (אחרי שיעור, פגישה אקראית במסדרון או כניסה לחדר ללא תאום). בפנייתך ציין כי קראת מספר עבודות של המנחה וכי תחום התמחותו מעניין אותך ולכן אתה מבקש לקבוע איתו פגישה בה אתה מתכוון להתייעץ איתו לגבי עתידך האקדמי. אל תבקש בשלב זה כי הוא ינחה אותך אלא רק בקש התייעצות.

שלב 8: הפגישה

תגיע לפגישה כמו שמגיעים לראיון עבודה. במיוחד שים לב להופעה ודיוק בזמנים. זה בסדר גמור להתרגש קצת. טוב להתחיל את הפגישה בשיחת חולין קצרה ולא אישית. שיחה כזו מחממת את האווירה ומאפשרת לצדדים להכיר מעט האחד את השני. לאחר שיחת חולין קצרה ציין כי אתה מבקש להתייעץ בנוגע לעבודת התזה.

- סקור בקצרה את הפרסומים שקראת לקראת הפגישה.
- סקור את רשימת הנושאים שחשבת כראויים למחקר.
- תאר את האוכלוסיות הזמינות לך לחקירה.
- מסור עותק של קורות החיים שלך בצירוף גיליונות הציונים שהבאת.
- מסור עותק של עבודה המבטאת את יכולת הביטוי שלך בכתב.
- זה הזמן לבקש את הנחיתו של המרצה/חוקר.

אם הוא מביע נכונות לבחון את בקשתך תן לו מכאן ואילך להוביל את השיחה. חשוב שתצא מהפגישה עם הבנה לגבי איך אתה ממשיך מכאן ואילך. לא מומלץ להגיד למנחה דברים בסגנון "כבר פניתי לכל המנחים האפשריים וכולם דחו את בקשתי להנחיה. אתה האחרון שנישאר אולי אתה מוכן להנחות אותי?" או "אני מוכן לחקור כל נושא שתירצה לי זה ממש לא חשוב..." משפטים אלו הם מתכון לכישלון. אם בקשתך נדחית נסה לברר מדוע. נסה לשכנע. אם המרצה עדיין עומד בסירובו בקש את המלצתו לגבי מנחה אחר בפוטנציה.

חשוב להדגיש כי אין ערבויות להצלחת הגישה המוצעת כאן. עם זאת, אין ספק כי גישה זו משפרת משמעותית את הסיכויים לגייס מנחה.

